

Sadržaj navedenog udžbenika tek je jedan primjer potpune inficiranosti školskih udžbenika, čitanki i radnih bilježnica kao i pratećih materijala religioznim sadržajima. Zanimljivo je i potpuno neprihvatljivo da u udžbeniku javnog školstva religijski sadržaji dobivaju toliko prostora, da se u državi i društvu koje je nominalno proklamiralo odvojenost države i crkve, u predmetu hrvatskog jezika nalazi poglavlje 'Vjera i domovina'. Ako već o tome treba razgovarati onda je izvan strukture i programa javnog školstva, izvan školskih ustanova, i izvan redovnog vremenskog rasporeda obrazovnog procesa, što znači u župnim uredima na nastavi vjeronauka i samo u krugu onih učenika koji svojevrijedno ili pod roditeljskom prisilom pohađaju vjeronauk.

U tom kontekstu zamišljeni intervju sa svojim svećenikom, inzistiranje na izgovaranju molitve u trenucima kad mlade i još nedovoljno izgrađene osobe posustanu ili za to osjete potrebu, pozivanje Isusa u posjet obitelji i sl. nije ništa drugo nego oblik prisilne indoktrinacije, a molitva postaje panaceja koja čudotvorno liječi i razrješava sve teškoće i probleme. Ovdje nije potrebno posebno posezati za znanstvenim dokazivanjima o realnoj utemeljenosti osjećaja božje prisutnosti, postojanja vječnog života, duše kao opravdanja za duhovnost itd. Treba samo pogledati svjetsku povijest i sadašnjost, te u užem smislu naše svakodnevne živote, pogotovo onih koji se u moć molitve zaklinju, da se potpuno jasno uoči koliko je to uzaludno nastojanje.

Zanimljivo je također da se inzistira na molitvi kao iskrenom obraćanju bogu, što bi onda vjerojatno značilo i iznošenje pojedinosti i stvari iz osobnog života za koje osoba i ne bi rado da ih svi čuju i znaju, ali to iskreno obraćanje onda već u idućem koraku treba učiniti i javnim kroz čitanje drugima svojih najintimnijih razmišljanja i dvojbi!

Na jednom se mjestu govori o tome pozovu Krista u posjet svojoj obitelji jer on ima samo tebe da mu pomogneš i odradiš posao za njega, samo tvoje noge da bi se nekome približio, tvoja usta da bi nešto rekao, tvoju pomoć da bi pomagao nemoćnima. Prilično neobično ako se uzme u obzir da govorimo o navodno svemogućem i sveznajućem biću, ili jednoj njegovoj trećini, koje ipak izgleda da ne može odraditi posao za samo sebe i treba naše vrijeme, snagu i sveukupne životne resurse među kojima je gle čuda i novac! A kad taj posao odradi netko drugi, poput liječnika koji spasi nekome život, tada se na sva usta zahvaljuje vrhunaravnom biću! Ovo je ujedno i teoretsko doktrinarno kao i praktično operativno opravdanje za služenje Kristu kroz prozelitizam, pronošnje riječi božje kao konstantna namjera preobraćivanja svih onih koji ne vjeruju ili vjeruju u krivog boga.

Ne treba ni trenutka sumnjati da se sve ovo radi zato jer se može raditi! Konzervativno svećenstvo u sprezi sa isto tako konzervativnim političkim subjektima te na žalost i osobama iz javne i „znanstvene“ sfere društvenog života provode prisilno rekonkvistu, i čine to tamo gdje ima najviše šansi za uspjeh – u glavama male djece i mladih u pubertetu. Dok se ideologiziranje odgojno obrazovnog procesa kroz primjerice učlanjivanje u pionire smatra dokazom jednodjelja i nasilne implementacije jedne ideologije, kud i kamo gore jednodjelje danas nitko ili skoro nitko ne smatra problematičnom implementacijom još isključivije ideologije među školske zidove. Ovo nije ništa drugo nego provedba organiziranog nasilja od strane konzervativnih krugova nad svima drugačije mislećima i osjećajućima pri čemu crkva, jedan dio politike i jedan dio roditelja nameće šutljivoj većini, većini koja se ne bi „štela zameriti“ svoja uvjerenja, a onima koji se usude aktivno dovesti u pitanje taj pristup se na različite načine zagorčava život i prijeti.

Crkva i politika žele uvjeriti sve nas, a naročito mlade da nema smisla i vrijednosti života izvan religijskog poimanja svijeta. Zato se upravo zubima i noktima bore protiv svih

nastojanja da se mlade ljude kroz odgojno-obrazovni proces prvenstveno nauči da budu dobri ljudi, odgovorni građani, nauče kako razmišljati - a ne što moraju misliti - putem analize i sinteze informacija i dostupnog znanja, da nauče sve što mogu o sebi i svojoj okolini. Dobrim dijelom upravo iz ovih razloga Hrvatska se pokazala u zadnjih četvrt stoljeća kao jedno od najneuspješnijih tranzicijskih društava, a mladi i školovani i svi oni koji imaju nešto za ponuditi bježe iz nje glavom bez obzira. Bilo bi možda pretjerano reći u duhu teorija zavjera da je sve ovo unaprijed smišljeno, ali je činjenica da rigidno konzervativni dio društva na ovim pojavama debelo profitira, ili barem misli da profitira, i stoga neće tako laku ispustiti društvene, ekonomske i političke uzde iz svojih ruku. Kada u gore navedenome uspijemo tada ćemo mladim ljudima dati u ruke sposobnost da bolje razumiju sebe i svoje mjesto u svijetu, da ne budu slijepo odani bilo kojoj ideologiji ili organizaciji, te da se ne mire sa zlom sudbinom i neimaštinom u iščekivanju neke nagrade u vječnosti. Isto tako tek tada ćemo moći reći da takvi mladi rade najbolje za promoviranje onoga što nazivamo hrvatskim kulturnim i tradicijskim identitetom. Jer tada će tek moći nastaviti graditi na onim dobrim elementima tog identiteta, a kritički preispitati i revidirati one njegove ne tako dobre sastavnice.

Činjenica jest da su sve različitosti kod nas diskriminirane. Rješenje međutim nije u tome da se obrazovni proces prilagodi i za one drugih religija, već u tome da se svi religijski sadržaji izbace iz programa javnog školstva. Ono što može ostati, odnosno treba uvesti jest stručno i znanstveno izučavanje religijske kulture kroz povijest i širom svijeta pri čemu bi se ovoj temi pristupalo kritički i analitički kao i svakoj drugoj obrazovnoj cjelini. Upravo na taj način djeca bi upoznala temeljne životne i religijske poglede te razumjela njihovu zavisnost o vremenu, prostoru i kulturi.

Zvonimir Mahečić